

**LATVIJAS REPUBLIKAS EKONOMIKAS MINISTRIJA
PATĒRĒTĀJU TIESĪBU AIZSARDZĪBAS CENTRS**

K.Valdemāra ielā 157, Rīgā, LV – 1013 ♦ tālr. (+371) 67388624 ♦ fakss (+371) 67388634 ♦ e-pasts: ptac@ptac.gov.lv

LĒMUMS

Rīgā

2012.gada 14.jūnijā

Nr.E03-PTU-K39-28

Par administratīvā soda uzlikšanu

Par negodīgas komercprakses īstenošanu, par kuru paredzēts administratīvais sods Latvijas Administratīvo pārkāpumu kodeksa 166.¹³ panta trešajā daļā

Patērētāju tiesību aizsardzības centra direktores vietniece Kristīne Riekstiņa,

piedaloties SIA „EDAN”

juridiskā adrese: Ruses ielā 14-112, Rīgā, LV-1029,

reģistrācijas numurs: 40003735937,

kuru pārstāv

pilnvarotā persona: [..],

izskatīja administratīvo lietu un konstatēja:

Patērētāju tiesību aizsardzības centrs (turpmāk – PTAC), pamatojoties uz Negodīgas komercprakses aizlieguma likuma (turpmāk – NKAL) 15.panta pirmo daļu, ir veicis SIA „EDAN” (turpmāk – Sabiedrība) komercprakses, kura ir īstenota, drukātā veidā izplatot Sabiedrības piedāvāto pakalpojumu reklāmu (skatīt attēlu turpmāk) (turpmāk – Reklāma), izvērtēšanu.

**MILZĪGS
ĀTRUMS!**

**MAZA
CENA!**

**JAUNA
CENA!**

līdz **100**
MB/SEK

www.edan.lv

5.95 Ls/men. = līdz **100** Mb/s

EDAN
Elektroniskais netwerks pakalpojumi

Pakalpojums ir pieejams, ja ir tehniskās ierīkošanas iespējas.
Lai saņemtu detalizētu informāciju par pakalpojumiem, cenām, līgumiem un ierīkošanas nosacījumiem,
Jūs varat uzziņāt piezvanot mūs, vai mūsu mājas lapā.

☎ 6700 4444, 2681 8008

Veiktās izvērtēšanas rezultātā PTAC ir konstatējis turpmāk norādīto:

[1] Reklāmā bija iekļauts interneta pieslēguma pakalpojuma (turpmāk – Pakalpojums) piedāvājums, proti, interneta pieslēgums ar ātrumu līdz 100 Mbit/s par cenu 5,95 Ls/mēnesī. Reklāmā nebija iekļauta informācija par to, ka, lai saņemtu piedāvāto Pakalpojumu par cenu 5,95 Ls/mēnesī, patērētājiem ir jāslēdz līgums, kura minimālas darbības termiņš ir 24 mēneši. Reklāmā tika norādīta Sabiedrības interneta vietnes adrese www.edan.lv (turpmāk – Vietne), Sabiedrības tālruņa numuri, kā arī informācija: „Lai saņemtu detalizētu informāciju par pakalpojumiem, cenām, līgumiem un ierīkošanas nosacījumiem Jūs varat uzzināt piezvanot mūs, vai mūsu mājas lapā.”

[2] 2012.gada 17.maijā PTAC saņēma Sabiedrības 2012.gada 14.maija vēstuli Nr.58913 (turpmāk – Vēstule), kurā tika sniegta PTAC 2012.gada 9.maijā vēstulē Nr. 21-06/3035-K-74 pieprasītā informācija. Vēstulē Sabiedrība paskaidroja, ka, lai saņemtu Reklāmā piedāvāto Pakalpojumu par Reklāmā norādīto cenu, patērētājiem ir jāslēdz līgums, kura minimālais darbības termiņš ir 24 mēneši, bet par vienaspusēju līguma laušanu pirms minētā termiņa beigām, abonentam ir jāmaksā „maksā par interneta pieslēgumu” 40,00 Ls vērtībā. Vēstulē Sabiedrība norādīja, ka Reklāma ir izplatīta laika posmā no 2012.gada 7.marta līdz 2012.gada 14.martam vairākos Rīgas mikrorajonos (Dzirciema ielas rajonā (3600 gab.), Imantā (18 500 gab.), Torņakalnā

(900 gab.), Pētersalas ielas rajonā (2 580 gab.), Ziepniekkalnā (9 500 gab.), Siguldā (3 500 gab.), Tīrainē (200 gab.), Ikšķilē (400 gab.), Valdlaučos (1 300 gab.), Vangažos (1 400 gab.) un Jaunolainē (600 gab.).

[3] 2012.gada 25.maijā PTAC Sabiedrībai nosūtīja vēstuli Nr.21-06/3477-K-74, kurā informēja Sabiedrību par administratīvā pārkāpuma lietas uzsākšanu un uzaicinājumu uz administratīvā pārkāpuma lietas izskatīšanu, norādot administratīvā pārkāpuma lietas izskatīšanas vietu un laiku. Vēstulē PTAC informēja Sabiedrību par pirmšķietami konstatēto Sabiedrības īstenoto negodīgo komercpraksi un Sabiedrības tiesībām izteikt viedokli un argumentus administratīvajā lietā, lūdzot rakstveida viedokli un argumentus iesniegt PTAC līdz 2011.gada 7.jūnijam.

[4] 2012.gada 7.jūnijā Sabiedrība PTAC iesniedza tās materiālo stāvokli raksturojošu informāciju – bilanci un peļņas vai zaudējumu aprēķinu uz 2012.gada 31.martu. Rakstveida viedokli vai argumentus par PTAC vēstulē Nr.21-06/3477-K-74 norādīto pirmšķietami konstatēto komercprakses pārkāpumu Sabiedrība PTAC nav sniegusi.

[5] Administratīvā pārkāpuma lietas izskatīšanas gaitā Sabiedrības pārstāvis paskaidroja, ka Sabiedrība PTAC konstatēto komercprakses pārkāpumu atzīst, nožēlo un turpmāk apņemas līdzīgus pārkāpumus neizdarīt. Sabiedrība, pamanot Reklāmas neatbilstību, pirms tās izplatīšanas uzsākšanas ir veikusi pasākumus, lai novērstu Reklāmas izplatīšanu, taču objektīvu iemeslu dēļ daļu no drukātajiem Reklāmas materiāliem no pastniekiem nebija iespējams atgūt un tā rezultātā ir tikuši izplatīti aptuveni 3500 drukātās Reklāmas eksemplāri.

Izvērtējot lietā esošos materiālus, PTAC secina turpmāk minēto:

1) NKAL 1.panta pirmās daļas 2.punkts nosaka, ka *darbība (uzvedība, apgalvojums, komerciāla saziņa, tirgvedība) vai bezdarbība (noklusējums), kas tieši saistīta ar tirdzniecības veicināšanu, preces (ķermeniskas vai bezķermeniskas lietas) pārdošanu vai pakalpojuma sniegšanu patērētājam, ir komercprakse*. Savukārt NKAL 1.panta pirmās daļas 1.punkts nosaka, ka *ražotājs, pakalpojuma sniedzējs vai pārdevējs, kas savas saimnieciskās vai profesionālās darbības ietvaros īsteno komercpraksi, kā arī jebkura cita persona, kas rīkojas ražotāja, pakalpojuma sniedzēja vai pārdevēja vārdā vai uzdevumā, ir komercprakses īstenotājs*. Konkrētajā gadījumā Reklāmas sniegšana un izplatīšana ir uzskatāma par komercpraksi NKAL 1.panta pirmās daļas 2.punkta izpratnē, jo tajā iekļautais Pakalpojuma piedāvājums (Pakalpojuma raksturojums un cena) tika piedāvāts patērētājiem un bija vērsts uz Sabiedrības piedāvātā Pakalpojuma pasūtīšanas (tirdzniecības) veicināšanu. Savukārt Sabiedrība kā Reklāmas sniedzēja un izplatītāja saskaņā ar NKAL 1.panta pirmās daļas 1.punktu ir uzskatāma par minētās komercprakses īstenotāju.

2) NKAL 10.panta pirmās daļas 1.punktā ir noteikts, ka komercpraksi uzskata par maldinošu, ja, ņemot vērā visas tās īpatnības un apstākļus, kā arī tajā izmantotā saziņas līdzekļa ierobežojumus, var secināt, ka tiek noklusēta būtiska informācija, kas vidusmēra patērētājam ir nepieciešama, lai pieņemtu uz informāciju balstītu lēmumu, un komercprakses ietekmē vidusmēra patērētājs pieņem vai var pieņemt tādu lēmumu par līguma slēgšanu, kādu citādi nebūtu pieņēmis. Konkrētajā gadījumā Reklāmā tika iekļauts Pakalpojuma raksturojums un cena un, ņemot vērā Eiropas Savienības Tiesas (turpmāk – EST) praksē sniegtās atziņas, šāds Reklāmā izteiktais piedāvājums ir

uzskatāms par īpašu reklāmas formu, kuras gadījumā Sabiedrībai ir „*pastiprināts pienākums*” attiecībā uz informācijas sniegšanu patērētājiem. EST Ving Sverige lietā vairākkārtīgi ir norādījusi, ka to, vai informācija, kas tiek sniegta vai tieši pretēji tiek noklusēta, izsakot patērētājam „*uzaicinājumu veikt pirkumu*”, ir pietiekoša patērētāja lēmuma pieņemšanai, katrā konkrētā gadījumā ir jāizvērtē tiesai (attiecinot to uz Latvijas situāciju – arī uzraudzības iestādei, proti, PTAC). Konkrētajā gadījumā, ņemot vērā Sabiedrības sniegto informāciju par izplatītās Reklāmas izplatīšanas vietu, laiku un apjomu, ir secināms, ka tā tika izplatīta ievērojamam patērētāju skaitam. Ņemot vērā Latvijas administratīvo lietu tiesu praksē sniegtās atziņas, PTAC uzskata, ka Reklāma, ietekmējot patērētāja izvēli, uz patērētāju iedarbojās tajā brīdī, kad tā tika uzlūkota, bet informācijai, kas tika iekļauta Reklāmas saturā, bija jānodrošina patērētājiem uz informāciju balstītu iespēju salīdzināt Sabiedrības piedāvājumu ar citu aizvietojamības ziņā līdzīgu pakalpojumu piedāvājumiem.

Konkrētajā gadījumā PTAC ir secinājis, ka Sabiedrības piedāvājums sniegt Pakalpojumu (līdz 100 Mbit/s) par cenu 5,95 Ls/mēnesī bija uzskatāms par zemas cenas piedāvājumu un tā galvenais priekšnosacījums bija elektronisko sakaru pakalpojumu līguma minimālais termiņš 24 mēneši. Noslēdzot šādu līgumu, patērētājiem bija jārēķinās ar tajā noteikto pienākumu pienācīgu izpildi laika posmā, kas nav īsāks par 24 mēnešiem, bet par līguma pirmstermiņa laušanu, patērētājiem ir jārēķinās ar līgumā noteiktajām negatīvām materiālajām sekām – līgumsodu. Konkrētajā gadījumā, kontekstā ar Reklāmas izplatīšanas apstākļiem un tajā iekļauto saturu, informācija par līguma minimālā termiņa nosacījumu no vidusmēra patērētāja viedokļa bija uzskatāma par svarīgu kritēriju, ko vidusmēra patērētājs vērtēja no savu materiālo interešu viedokļa un kas bija nepieciešama patērētājiem, lai Reklāmā izteikto piedāvājumu salīdzinātu ar citu, līdzīgu pakalpojumu piedāvājumiem. Informācija par līguma minimālā termiņa nosacījumu konkrētajā gadījumā bija būtiska informācija, kas bija nepieciešama patērētājiem, lai pieņemtu lēmumu par Sabiedrības vai citu elektronisko sakaru piedāvājumiem pakalpojumiem (piemēram, pasūtīšanu vai attiešanos no pakalpojuma) Reklāmas uzlūkošanas brīdī. Turklāt Reklāmas izplatīšana nebija saistīta ar tāda saziņas līdzekļa izmantošanu, kura ierobežojumu dēļ patērētājiem nevarētu tikt sniegta informācija par terminēta līguma nosacījumu.

Tā kā informācija par līguma minimālo termiņu Reklāmā netika iekļauta, PTAC secina, ka Sabiedrība ir noklusējusi patērētāju lēmumu pieņemšanai būtisku informāciju un šāda Sabiedrības rīcība saskaņā ar NKAL 10.panta pirmās daļas 1.punktu ir uzskatāma par maldinošu komercpraksi (maldinošu noklusēšanu).

2) NKAL 4.panta pirmajā daļā ir noteikts, ka negodīga komercprakse ir aizliegta, savukārt saskaņā ar NKAL 4.panta otrās daļas 2.punktu par negodīgu komercpraksi ir atzīstama maldinoša komercprakse. Ņemot vērā minēto, ir secināms, ka Sabiedrība ir īstenojusi NKAL 10.panta pirmā panta 1.punktā noteikto maldinošo komercpraksi, kas atbilstoši NKAL 4.panta otrās daļas 2.punktam ir uzskatāma par negodīgu komercpraksi. Īstenojot negodīgu komercpraksi, Sabiedrība ir pārkāpusi NKAL 4.panta pirmajā daļā noteikto negodīgas komercprakses īstenošanas aizliegumu.

NKAL 15.panta astotā daļa nosaka, ka, ja uzraudzības iestāde atzīst komercpraksi par negodīgu, tā ir tiesīga pieņemt vienu vai vairākus lēmumus, ar kuriem: 1) uzliek komercprakses īstenošanai par pienākumu atbilstošā veidā sniegt papildu informāciju, kas nepieciešama, lai nodrošinātu komercprakses atbilstību šā likuma prasībām; 2) uzliek komercprakses īstenošanai par pienākumu nekavējoties

izbeigt negodīgu komercpraksi; 3) aizliedz negodīgu komercpraksi, ja tā vēl nav uzsākta, bet ir paredzama; 4) uzliek komercprakses īstenošanai par pienākumu publicēt attiecīgajai komercprakti atbilstošā saziņas līdzeklī paziņojumu, kurā norāda laboto informāciju, atsaucot negodīgo komercpraksi; 5) piemēro administratīvo sodu likumā noteiktajā kārtībā.

PTAC uzskata, ka konkrētajā gadījumā, konstatējot, ka Sabiedrība ir īstenojusi negodīgu komercpraksi, Sabiedrības īstenošanās komercprakses raksturu un būtību, kā arī secinot, ka konkrētās komercprakses īstenošana ir pārtraukta, nav lietderīgi pieņemt NKAL 15.panta astotās daļas 1., 2., 3. un 4.punktā noteiktos lēmumus. Taču, ņemot vērā, ka negodīgās komercprakses negatīvās sekas ir neatgriezeniski iestājušās, jo konkrētā negodīgā komercpraktē ir tikusi īstenota un tādejādi ir radījusi apdraudējumu patērētāju kolektīvajām interesēm, un Latvijas Administratīvo pārkāpumu kodeksa (turpmāk – LAPK) 9.panta pirmo daļu, proti, ka Sabiedrība ir izdarījusi pārkāpumu, par kuru likumā paredzēta administratīvā atbildība, Sabiedrībai par izdarīto administratīvo pārkāpumu saskaņā ar NKAL 15.panta astotās daļas 5.punktu ir piemērojams administratīvais sods, kas paredzēts LAPK 166.¹³ panta trešajā daļā.

Saskaņā ar LAPK 166.¹³ panta trešo daļu *par negodīgu komercpraksi - uzliek naudas sodu juridiskajām personām – no piecdesmit līdz desmittūkstoš latiem.* PTAC ieskatā, ar administratīvā soda palīdzību Sabiedrība tiks motivēta savā turpmākajā komercdarbībā nepieļaut atkārtotu komercprakses pārkāpuma izdarīšanu. Arī LAPK 1.panta pirmā daļa nosaka, ka *administratīvo pārkāpumu likumdošanas uzdevums ir aizsargāt sabiedrisko iekārtu, īpašumu, pilsoņu sociāli ekonomiskās, politiskās un personiskās tiesības un brīvības, kā arī komersantu, iestāžu un organizāciju tiesības un likumīgās intereses, noteikto pārvaldes kārtību, valsts un sabiedrisko kārtību, nostiprināt likumību, novērst tiesību pārkāpumus, audzināt pilsoņus likumu precīzas un stingras ievērošanas garā, ieaudzināt viņos cieņas pilnu attieksmi pret citu pilsoņu tiesībām, godu un pašcieņu, pret sadzīves noteikumiem, apzinīgu attieksmi pret saviem pienākumiem un atbildību sabiedrības priekšā, un juridiskajā literatūrā pausts viedoklis, ka soda kā piespiedu līdzekļa speciālās prevencijas uzdevums ir panākt, lai administratīvā akta adresāts neizdarītu jaunus prettiesiskus nodarījumus. Soda ģenerālās prevencijas uzdevums ir panākt, lai tos neizdarītu citas personas.* (Māris Baltis. Iestādes rīcības brīvība un lietderības apsvērumi. Jurista Vārds, Nr.18(373), 17.05.2005.). Vienlaikus PTAC ņem vērā, ka saskaņā ar LAPK 22.pantu administratīvā soda piemērošanas mērķis ir arī audzināt personu, kura izdarījusi administratīvo pārkāpumu, lai tā ievērotu likumus.

Lemjot par naudas soda piemērošanu, PTAC ir ņēmis vērā Administratīvā procesa likuma 4.pantā noteiktos principus un 66.pantā noteiktos lietderības apsvērumus. Nosakot naudas soda apmēru, PTAC ir ņēmis vērā apsvērumu par to, ka Sabiedrībai piemērotajam sodam ir jābūt efektīvam gan speciālās, gan vispārējās prevencijas nozīmē, lai Sabiedrību un citus komercprakses īstenoātājus atturētu no līdzīgas negodīgas komercprakses īstenošanas nākotnē.

Izvērtējot administratīvās lietas materiālus, PTAC nav konstatējis apstākļus, kas saskaņā ar LAPK 34.pantu pastiprina atbildību par administratīvo pārkāpumu. PTAC, konstatējot, ka Sabiedrība atzīst PTAC konstatēto pārkāpumu, nožēlo izdarīto un apņemas turpmāk līdzīgus pārkāpumus neveikt, ir secinājis, ka saskaņā ar LAPK 33.pantu pirmās daļas 1.punktu lietā pastāv apstākļi, kas mīkstina atbildību par administratīvo pārkāpumu.

Ņemot vērā negodīgās komercprakses īstenošanas būtību, raksturu, laiku un apjomu, konkrētais administratīvais pārkāpums nav uzskatāms par maznozīmīgu.

Izvērtējot iepriekš minētos apstākļus, lietas materiālus, izdarītā pārkāpuma raksturu, pārkāpēja personību, Sabiedrības mantisko stāvokli, atbildību pastiprinošo apstākļu neesamību un atbildību mīkstinošo apstākļu esamību, kā arī, ievērojot vienlīdzības principu, PTAC uzskata, ka par negodīgas komercprakses īstenošanu Sabiedrībai ir uzliekams naudas sods Ls 150,00 apmērā, kas konkrētajā gadījumā ir uzskatāms par samērīgu naudas sodu, īpaši ņemot vērā patērētāju kolektīvajām ekonomiskajām interesēm radīto apdraudējumu un nepieciešamību Sabiedrību un citus tirgus dalībniekus atturēt no turpmākas šādas komercprakses īstenošanas, kā arī šāds sods nav uzskatāms par nesamērīgu, ņemot vērā Sabiedrības mantisko stāvokli.

Izvērtējot lietas materiālus un izskatīšanā konstatētos apstākļus, pamatojoties uz LAPK 1.pantu, 9.pantu, 14.¹ pantu, 23.panta pirmās daļas 2.punktu, 32.panta pirmo un otro daļu, 33.panta pirmās daļas 1.punktu, 166.¹³ panta trešo daļu, 215.⁴ pantu, 274.pantu, Administratīvā procesa likuma 4.pantu, 51.pantu, 66.pantu, 67.pantu, Patērētāju tiesību aizsardzības likuma 2.pantu, 25.panta trešo un ceturto daļu, NKAL 1.panta pirmās daļas 1.un 2.punktu, 2.pantu, 4.panta pirmo daļu, otrās daļas 2.punktu, 10.panta pirmās daļas 1.punktu, 14.panta pirmo daļu, 15.panta astotā daļas 5.punktu,

n o l e m t s:

SIA „EDAN”, reģistrācijas numurs: 40003735937, juridiskā adrese: Ruses ielā 14-112, Rīgā, LV-1050 uzlikt naudas sodu Ls 150,00 (viens simts piecdesmit latu) apmērā.

Pieņemto lēmumu SIA „EDAN” ir tiesības pārsūdzēt likumā paredzētajā kārtībā. Saskaņā ar NKAL 16.pantu uzraudzības iestādes lēmumu var pārsūdzēt Administratīvajā rajona tiesā viena mēneša laikā no dienas, kad lēmums stājas spēkā.

Naudas sods jāsamaksā ar pārskaitījumu, maksājuma uzdevumā norādot:

Saņēmējs:	Valsts kase Reģistrācijas numurs 90000050138
Saņēmēja iestāde:	Valsts kase BIC kods TREL LV22
Konts (IBAN)	LV12TREL1060121019400
Maksājuma mērķis:	Lēmums Nr.E03-PTU-K39-28
Pieņemšanas datums:	2012.gada 14.jūnijā

Naudas sods jāsamaksā ne vēlāk kā 30 dienu laikā pēc dienas, kad saņemts lēmuma noraksts.

Direktores vietniece

(personiskais paraksts)

K.Riekstiņa

IZRAKSTS PAREIZS